

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové, v právní věci navrhovatele **Jána Kokoluse**, bytem Stanovice, Hlinky 92, proti odpůrcům 1) **Magistrátu města Karlovy Vary**, se sídlem Karlovy Vary, Moskevská 21, 2) volební straně č. 1 – **Rozvoj obce Stanovice**, jednající zmocněncem Miroslavem Kondelčíkem, bytem Dražov 30, Stanovice, 3) volební straně č. 2 – **Sdružení nezávislých kandidátů**, jednající zmocněnkyní Alenou Nyékiovou, bytem Hlinky 80, Stanovice, 4) volební straně č. 3 – **Otevřená radnice**, jednající zmocněnkyní Miroslavou Puškašovou, bytem Dražov 49e, 5) volební straně č. 4 – **Věci stanovické**, jednající zmocněnkyní Radkou Radostovou, bytem Stanovice 44, **o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva obce Stanovice, konaných ve dnech 10. a 11. října 2014,**

t a k t o:

- I. **Návrh se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

- I.
- Návrh.

Navrhovatel se návrhem domáhal vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Stanovice, konaných ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatel návrh odůvodnil tím, že vzhledem k situaci, která panuje na Obecním úřadě ve Stanovicích, kde v předchozí době docházelo k vážnému a opakovanému porušování zákonů, požádalo volební hnutí Otevřená radnice Krajský úřad Karlovarského kraje o dozorování voleb do obecního zastupitelstva konaných ve dnech 10. a 11.10.2014. Tento požadavek vycházel ze zkušenosti z předchozí doby, kdy již krajský úřad a ministerstvo vnitra průběh voleb v obci Stanovice dozorovali. Krajský úřad dopisem ze dne 7.10.2014 návrh na dozorování voleb odmítl, přestože po volbách v roce 2010 vyšlo najevo, že v obci Hlinky mělo docházet k nezákonnému ovlivňování voličů. Do obvodu obce Stanovice náleží vedle samotné obce Stanovice i obec Nové Stanovice, obec Dražov a obec Hlinky. Tyto jednotlivé části dohromady tvoří volební okrsek č. 555550. Od roku 2002 je obsazení radnice obce Stanovice v moci jedné skupiny osob, která vystupuje pod různými seskupeními, a ty se vzájemně podporují a doplňují. Výsledek takové činnosti je, že obec stále řídí fakticky stejná skupina tří osob. Ve volbách v říjnu letošního roku vystupovala čtyři uskupení. Z toho tři reprezentovaly stávající obsazení obecního úřadu a osoby s nimi spřízněné. Poslední uskupení s názvem Otevřená radnice pak představovalo faktickou opozici, neboť sdružuje osoby, které poukazují na nezákonnosti, porušování zákonů, nehospodárnost a na špatné nakládání s

finančními prostředky obce představiteli obce. Posledním takovým porušením zapříčiněným stávajícími představiteli obce bylo závažné porušení podmínek poskytnutí dotace, což obci způsobilo škodu ve výši přesahující milion korun. Okrsková volební komise pro obecní volby 2014 měla šest členů. V komisi měla opozice, tj. hnutí Otevřená radnice pouze jednoho zástupce. Jak delegovali své zástupce další volební uskupení, nebylo prezentováno. Faktem je, že všech pět dalších členů komise byly osoby spřízněné, neboť se jednalo o osoby příbuzensky či jinak spřízněné s kandidáty zastupující zájmy radnice. Členem komise byla i paní Radostová, zaměstnankyně obecního úřadu, která, pokud je navrhovatel známo, má na obci na starosti evidenci obyvatel spolu s paní Lenkou Knedlíkovou, která má na starosti matriku a taje dcerou zastupitele Ing. V. Knedlíka. Podle volebního zákona starostka stanovuje nejenom počet členů okrskové volební komise, ale také jmenuje členy komise na místa v okrskové komisi neobsazená zástupci jednotlivých volebních stran a uskupení. Činnost volebních orgánů je výkonem státní správy. Vykonává-li tuto činnost starosta, je povinen ctít princip korektnosti a neutrality veřejné moci. Z činnosti starostky paní Alice Kondelčíkové je zřejmé, že tato takto nejednala. Volební místnost byla zřízena v prostorech obecního úřadu. Po celou dobu voleb se v těchto prostorách zdržovala starostka obce paní Alice Kondelčíková, která ve volbách také kandidovala. Starostka oslovovala občany z okna a komunikovala s voliči. Navrhovatel konstatoval, že je přesvědčen, že takto starostka mohla ovlivňovat a ovlivňovala voliče. Výsledek voleb navrhovatelovo podezření o ovlivňování fakticky potvrdil, neboť starostka dostala 180 hlasů, což je historicky nejvyšší výsledek, který kandidát nikdy ve volbách v obci nedosáhl. Neuvěřitelným volebním výsledkem je výsledek dalšího kandidáta téhož sdružení Ing. Václava Knedlíka, který dosáhl výsledku 125 hlasů, přestože se jedná o osobu, která prosazuje své osobní zájmy a zájmy své firmy na úkor obce, když má od této pro obec nevýhodně pronajaty obecní lesy. Občané velmi těžce nesou, že díky tomu jsou obecní lesy jmenovaným drancovány. V minulém volebním období nebyl zvolen zastupitelem vůbec a do zastupitelstva přišel jako náhradník za zastupitele, který byl jeho zaměstnancem. Tato skutečnost navrhovatele vede k úvaze o tom, že odstoupení tohoto zastupitele byl záměr. Další kandidát téhož uskupení Ing. Karin Tischerová dosáhla počtu hlasů dokonce 145, ač v minulosti jako místostarostka se podílela na pochybeních v činnosti obecního úřadu a mezi spoluobčany z tohoto důvodu nemá dobré jméno. Složení okrskové volební komise bylo takové, že umožňovalo manipulaci s výsledky voleb, s voličskými seznamy a s účastí ve volbách. Nebylo totiž v silách jediného opozičního zástupce uhlídat činnost ostatních členů komise. Tento člověk musel vykonávat osobní potřeby, což vedlo opakovaně k tomu, že musel opustit volební místnost. V té době pak zbývající členové komise měli prostor k tomu, aby případně manipulovali s volebními lístky a seznamy voličů. Tito členové volební komise také chodili s přenosnou volební urnou. I zde měli prostor k tomu, aby do urny vložili hlasovací lístky za osoby, které volit nechtěli a ve skutečnosti volit ani nebyli. Volební nálada mezi obyvateli obce, a to ve všech jejích částech, byla velmi nízká, občané vyjadřovali nespokojenost se současným vedením obce a poukazovali na to, že zase stejné osoby se hlásí do voleb. Navrhovatel uvedl, že ví, že právě z toho důvodu řada spoluobčanů mu řekla, že jsou z toho znechuceni a že nepůjdou vůbec volit. Po zveřejnění výsledků voleb pak jde obcí informace o tom, že volby musely být zmanipulovány. Počty dosažených hlasů u zvolených zastupitelů se vymykají dlouhodobé zkušenosti vyplývající z dosavadních volebních výsledků a nikdo nevěří počtu hlasů, které údajně získali kandidáti sdružení Rozvoj obce Stanovice, tj. zejména kandidáti Kondelčíková, Ing. Knedlík a Ing. Tišerová. Přesvědčení o manipulaci v navrhovateli vzbuzuje i skutečnost, že ve voličských seznamech přibýlo za období od posledních voleb konaných v roce 2010 28 voličů. Navrhovatel není známo, že by v obci byl takový nárůst nových plnoletých občanů. Občané

se spíše stěhují pryč nebo umírají. Kdy tedy v obci přibylo 28 osob a zejména kdo to je a kde jsou, není nikde zřejmé. Osobní spřízněnost jednotlivých kandidátů s pracovníky obecního úřadu spolu s tím, co vyšlo najevo po volbách v roce 2010, mne vedou k přesvědčení o snaze ovlivnit výsledky voleb ve prospěch výše uvedeného sdružení Rozvoj obce Stanovice účelovým navýšením osob přihlášených v obci právě v době před volbami.

II.

Vyjádření odpůrců.

A.

První odpůrce.

První odpůrce ve vyjádření uvedl, že splnil své úkoly na svěřeném úseku v souladu se zákonem o volbách. Dne 5.5.2014 proškolil všechny okrskové volební komise obcí, které spadají do jeho působnosti jako pověřeného obecního úřadu o všech úkolech obecních úřadů a okrskových volebních komisí a jejich správném zabezpečení. Zda Obecní úřad Stanovice či okrsková volební komise porušily či neporušily při výkonu svých povinností a pracovních úkolů zákon takovým způsobem, který by měl za následek neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Stanovice, nemůže odpůrce ze své pozice a na základě pravomocí svěřených zákonem posoudit.

B.

Druhý odpůrce.

Druhý odpůrce ve vyjádření uvedl, že do okrskové volební komise delegoval paní Alenu Klauzovou. O průběhu voleb se informoval od paní Klauzové, kterou jsem požádal o vyjádření. Dále uvedl, že se chce vyjádřit k lživému napadení manželky volebního zmocněnce, že údajně ovlivňovala občany z okna obecního úřadu po celou dobu voleb. Paní Alice Kondelčíková, která kandidovala za navrhovatele byla do 16:00 hodin dne 10.10.2014, ve své kanceláři na obecním úřadě ve Stanovicích a v 16:20 hodin vyzvedávala tříletou dceru v Karlových Varech. Ten den už do Stanovic nepřijela. Navrhovatel se snaží pošpinit dobré jméno manželky volebního zmocněnce na základě spekulací a nepodložených argumentů. Volební výsledek je odrazem mínění občanů. Nálada v obci je velmi dobrá a lidé jsou spokojeni se současným vedením. Pouze skupina lidí sdružených do hnutí Otevřená radnice nese svou volební porážku těžce. Celý návrh žaloby je psán tak, aby bylo ukázáno, že pouze hnutí Otevřená radnice je pro vedení obce ideální. V obci žije několik velmi početných rodin. Nejde zabránit tomu, aby Členové okrskové volební komise nebyli příbuzní, nebo známí. Volební zmocněnec je sám příbuzný s kandidátkou hnutí Otevřená radnice paní Soňou Riedlovou, člen okrskové volební komise Beňák je synem kandidáta. Pokud je odpůrci známo, tak každý člen okrskové volební komise má možnost do samotného zápisu zapsat připomínky, nebo nesouhlas jak s průběhem voleb, nebo postupem při sčítání hlasů. Z výsledků voleb na www.volby.cz nic takového nevyplývá.

C.

Třetí odpůrce.

Třetí odpůrce ve vyjádření uvedl, že paní starostka Alice Kondelčíková nemanipulovala s volebními lístky. Místopředsdkyně volební komise paní Radka Radostová

a další zvolený člen komise Silvie Kamírová byly zvoleny komisními členy pro provoz přenosné urny za občany. Lístky vhozené do přenosné urny odpovídali počtu občanů, kteří si o tuto službu zažádali. Z minulých let byla zjištěna téměř stejná volební účast. Volební zmocněnkyně, předseda volební komise, prohlašuje, že volby proběhly podle platných pravidel, urny byly zapečetěny, řádně podepsány. Po ukončení voleb byly lístky sečteny všemi členy volební komise a poté řádně přepočítány. Dne 10.10.2014 proběhla kontrola z Krajského úřadu Karlovarského kraje shledáno bez připomínek. Dne 11.10.2014 proběhla kontrola z Magistrátu města Karlovy Vary shledáno bez připomínek. Volební výsledky z roku 2010 a 2014 se téměř neliší.

D.

Čtvrtý odpůrce.

Čtvrtý odpůrce ve vyjádření uvedl, že souhlasí s tvrzením navrhovatele, že na obci docházelo v minulosti k vážnému a opakovanému porušování zákonů. Kandidáti hnutí Otevřená radnice Ing. Dán Beňák, Miroslav Micka a Soňa Riedlová Puškašová (zastupitelé v letech 2010-2014) zjistili závažná a opakovaná porušování zákona o obcích, zákona o účetnictví a zákona o finanční kontrole. Zejména v letech 2006-2010, docházelo nekontrolovanému a neoprávněnému výběru financí z obecního účtu bývalým starostou L. Kocourkem. Fakturování neprovedených prací. Neúměrnému vyplácení cestovného. L. Kocourek ve volbách do obecního zastupitelstva v roce 2014 kandidoval jako lídr Sdružení nezávislých kandidátů. Přesto mu zastupitelstvo obce na návrh starostky Alice Kondečikové vyplatilo dar a dále mu účetní obce Lenka Knedlíková (dcera zastupitele Ing. Knedlíka) vyplatila 2 měsíční odměny, na které neměl právní nárok. Ladislav Kocourek čerpal dovolenou a pobíral odměnu v době, když už podle usnesení zastupitelstva obce Stanovice č. 5/2/610 ze dne 21.7.2010 vykonával funkci jako neuvolněný. Tj. formou a v době, která se s nárokem na dovolenou případně proplacení náhrady nepojí. V zákoně navíc není opora, aby jako neuvolněný starosta dočerpával dovolenou z doby, kdy byl uvolněný, s tomu odpovídající mzdovou náhradou. V období měsíců srpna a září roku 2010 mu tak účetní obce Lenka Knedlíková vyplatila v rozporu s právními předpisy celkem 57.376 Kč. Obci Stanovice tak byla způsobena škoda i za vyplacení odstupného (daru) a náhrady za nevyčerpanou dovolenou. Celkem ve výši 181.536 Kč. Z judikátu Nejvyššího soudu ze dne 16.5.2012, sp. zn. 28 Cdo 2126/2011, vyplývá, že jakákoliv odměna může být členům zastupitelstva přiznána pouze v případě, že s tím počítá zákon o obcích. Pokud určitý druh odměny zákon nezná, je nepřipustné, aby takovou odměnu zastupitelstvo obce přiznalo, neboť k tomu nemá pravomoc. V opačném případě by docházelo k nekontrolovatelnému rozdělování veřejných prostředků, jež není možné akceptovat. Odpůrce dále uvedl, že docházelo k závažnému porušování zákona o obcích. Dne 15.5.2013 proběhla na Obecním úřadě ve Stanovicích kontrola z Ministerstva vnitra Praha v souvislosti se porušováním ustanovení § 87 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Kontroly se zúčastnili i zastupitelé Ing. Ján Beňák a Soňa Riedlová Puškašová, kteří ministerstvo na usnesení přijímána v rozporu se zákonem upozornili. Aby bylo usnesení přijato, musí pro ně hlasovat nadpoloviční většina všech zastupitelů, což je ve Stanovicích nejméně 5 zastupitelů. Toto elementární ustanovení zákona o obcích bylo ve Stanovicích několik let porušováno. Kontrola navíc ukázala další porušování zákonů, když obec nezveřejňovala záměry při změně základních údajů smlouvy. Ministerstvo vnitra odbor dozoru a kontroly veřejné zprávy doporučilo znovu usnesení přijímána v rozporu se zákonem projednat a v případě nesouladu se zákonem doporučilo celý proces pronájmu nebo prodeje zopakovat. Smlouvy uzavřené na základě usnesení přijímaného v rozporu se zákonem jsou od

počátku neplatné. Zastupitelstvo obce muselo znovu projednávat neoprávněné vyplácení či snížení odměn zastupitelům, neplatné smlouvy o pronájmu a prodeji pozemků, zvolení zastupitelky (Rozvoj obce Stanovice) Ing. Karin Tischerové do kontrolního výboru. Přesto, že má na informace o činnosti obce člen zastupitelstva obce, tj. jejího vrcholného orgánu, nezadatelné právo - bránilo vedení obce Stanovice (Alice Kondelčíková - Rozvoj obce Stanovice) nově zvoleným zastupitelům v roce 2010 (S. Riedlová Puškšová, Miroslav Micka, Ing. Ján Beňák) přístupu k informacím a dokumentům na obci. Více než rok se zastupitelé domáhali svého zákonného práva. Vzhledem k tomu, že poskytování informací dle zákona o obcích nemá právní vymahatelnost, museli využívat zákona o informacích. Krajský úřad Karlovarského kraje a Ministerstvo vnitra poté vyzvalo obec k nápravě. Další snahou vedení obce znesnadnit přístup k informacím a dokumentům pro zastupitele byl na návrh starostky Alice Kondelčíkové na doplnění jednacího řádu, a to zpoplatněním informací pro zastupitele. Tato další nezákonnost musela být na výzvu ministerstva z jednacího řádu obce odstraněna. Odpůrce dále uvedl, že potvrzuje vyjádření navrhovatele pana, že hnutí Otevřená radnice podala žádost na Krajský úřad Karlovarského kraje o dozorování voleb. Hnutí Otevřená radnice vycházelo z výše uvedených zkušeností minulého volebního období, kde machinace a nezákonnosti byly standardem a ze zkušenosti z minulého období, kdy v letech 2006 byly volby z uvedených důvodů dozorovány. Lidé ve vedení obecního úřadu a lídři kandidujících uskupení se od roku 2006 nezměnili. Hnutí Otevřená radnice měla v okrskové volební komisi jednoho zástupce. Zbylí členové byli zástupci osob příbuzensky či jinak spřízněných se zbylými třemi kandidujícími uskupeními, kteří zastupují vedení obce od roku 2006. Např. lídr sdružení Rozvoj obce a současná starostka Alice Kondelčíková upřednostnila jako starostka zájmy firmy spolukandidáta Ing. Václava Knedlíka před obecními zájmy při uzavření smlouvy o pronájmu obecních lesů jeho firmě. Ministerstvo vnitra, které se smlouvou zabývalo, zastává názor, že ke zjednání nápravy ve vztahu k uzavřené nájemní smlouvě s Lesní společností Bečov (společník zastupitel Ing. Václav Knedlík) nedošlo, neboť kroky obce vedené ve snaze o zjednání nápravy nelze z výše uvedených důvodů považovat za dostatečné k dosažení tohoto cíle. Jelikož poskytování právní ochrany v oblasti soukromoprávních vztahů je věcí soudu, osoba, která je postupem obce dotčena na svých právech, oprávněných zájmech či které byla způsobena jednáním obce škoda, se může ochrany svých práv domáhat na základě podané žaloby cestou soudní. Obec, která podle § 2 odst. 1 zákona o obcích vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících, si musí být vědoma všech důsledků svého jednání, mj. že se vystavuje riziku soudní žaloby, vč. rizika náhrady škody, pokud uzavřená smlouva bude soudem shledána neplatnou. Odpůrce dále uvedl, že vyjádření navrhovatele, že stávající představitelé zapříčinili závažným porušením podmínek vyplacení dotace a způsobili tak obci škodu ve výši přesahující milion korun se dokládá vyjádřením ministra životního prostředí z dubna 2014. Odpůrci není známo, zda zbývající členy volební komise delegovaly zbylé tři uskupení nebo je podle volebního zákona určila starostka obce Alice Kondelčíková. Tvzení navrhovatele o jednání starostky obce Alice Kondelčíkové, která se v době voleb zdržovala v blízkosti volební místnosti a s voliči komunikovala z okna obecního úřadu či před vchodem do obecního úřadu se dokládá svědeckými výpověďmi. Odpůrce je přesvědčen, že takto mohla Alice Kondelčíková ovlivňovat a ovlivňovala voliče. Navíc složení volební komise, kdy jen jeden člen byl zvolen z opozice, umožňovalo manipulaci s voličskými seznamy a volebními lístky. Náš zástupce pan Ondřej Beňák několikrát opustil volební místnost k vykonání osobních potřeb. Odpůrce souhlasí s názorem navrhovatele, že mohlo dojít i k manipulaci s volebními lístky při manipulaci s přenosnou volební urnou. Mohly zde být vhozeny volební lístky za osoby, které ve skutečnosti nevolily. Odpůrce podporuje tvrzení

navrhovatele pana, že volební nálada v obci je velmi nízká a občané vyjadřovali nespokojenost se současným vedením obce, navíc o závažnou situaci ve Stanovicích se zajímali po celé čtyři roky média. Proto ihned po zveřejnění voleb je stále více názorů občanů, že volby byly zmanipulovány nebo upláceny, stejně tak jako ve volbách v letech 2010. Počty hlasů neodpovídají dlouhodobé zkušenosti z minulých voleb. Mezi lidmi panuje po volbách názor, že není možné, aby volby vyhrála „strana kmotra a jeho lidé“ a navíc v tak vysokém počtu hlasů: Alice Kondelčíková, Ing. Václav Knedlík a Ing. Karin Tischerová. Podezření odpůrce vzbuzuje i nárůst počtu voličů o 28 voličů. Kdo jsou tito voliči, není zřejmé. Dne 8.10.2014 roznášela do schránek občanům starostka obce a lídr uskupení Rozvoj obce Stanovice Alice Kondelčíková leták. V předvolebním letáku byl zneužit znak obce Stanovice a název Obce Stanovice. Občany mohl takovýto leták velmi ovlivnit. V textu letáku je uvedeno, že proplacení již vše zmiňované dotace bylo pozastaveno cit. „díky neustálým stížnostem jedné zastupitelky...konec citace.“ Ačkoliv není zastupitelka v letáku jmenována, veřejnosti je známo, koho uskupení Rozvoj obce Stanovice zmiňuje. Odpůrce ví, že starostka obce i na obecním úřadě při osobních návštěvách občanům sdělovala, že odebrání dotace způsobil podnět zastupitelů k prověření financování této akce (tj. kandidátů opoziční strany S. Riedlové Puškašové, a Ing. Jána Beňáka). Odpůrce je přesvědčen, že tento leták s logem Obce Stanovice a znakem obce Stanovice tak výrazně poškodil kandidáty hnutí Otevřená radnice. Je nelogické, aby kandidáti uskupení Rozvoj obce Stanovice získali 5 mandátů po sobě jdoucích. Volební výsledek kandidáta Ing. Václava Knedlíka (125 hlasů) je výsledkem těžko uvěřitelným, když v minulém období mandát nezískal. Členem zastupitelstva obce se stal jako náhradník. Veřejnosti je vnímán jako osoba prosazující zájmy své osobní a své firmy (Lesní spol. Bečov), což potvrdili i výsledky kontrol MV a zveřejnila média. Stejně tak volební výsledek Alice Kondelčíkové (180 hlasů) je historicky nejvyšší výsledek. Průměrné počty hlasů pro jednotlivé kandidáty napříč stranami porovnány s minulými lety je tento výsledek nepravděpodobný.

E.

Pátý odpůrce.

Pátý odpůrce ve vyjádření uvedl, že jeho volební zmocněnkyně prohlašuje, že do volební komise byla delegována volební stranou č. 4. Volební zmocněnkyně je zaměstnancem Obecního úřadu Stanovice, jako referent státní správy. Její pracovní náplň obsahuje mimo jiné v návrhu uvedenou evidenci obyvatel. Není si vědoma žádného porušení zákona vzhledem k její účasti ve volební komisi, kde byla po vylosování jmenována místopředsedou. V samotném průběhu voleb, ani při následném sčítání hlasů, nevznese nikdo z členů okrskové volební komise protest. Do zápisu o průběhu voleb, nebyla zapsána žádná námitka. Ve volební komisi pracovala čestně, nestranně a svědomitě.

III.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že soud neshledal důvod pro nařízení jednání, když o věci samé bylo možné rozhodnout na podkladě shromážděných listin, rozhodl v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.

Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 26.1.2005, sp.zn. Pl. ÚS 73/04 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>) shrnul základní principy volebního soudnictví. Ústavní soud uvedl, že „z hlediska Ústavního soudu podstata posuzované věci spočívá v zajištění ochrany základních ustanovení ústavního pořádku, ze kterých plyne zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. Tento názor se v průběhu 20. století prosadil prakticky všeobecně. Názor volební teorie a praxe z 19. století, podle kterého každá nezákonnost má za následek neplatnost voleb, pokud se neprokáže opak, byl již překonán. Není proto rozhodující, zda pro přezkum bude zvolen systém tří kroků, jak to po vzoru svého předválečného předchůdce činí Nejvyšší správní soud, nebo systém jednoho, dvou či čtyř kroků (porušení zákona – příčinná souvislost – závažnost porušení – vliv na složení parlamentu), a jaké metody přitom budou zvoleny. Naše volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality. Volební zákon možné volební vady zužuje na porušení ustanovení „tohoto zákona“ – v daném řízení se ústavností tohoto zúžení nebylo třeba zabývat. Tento proces je založen na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny (čl. 6 Ústavy), jak již v jiné souvislosti Ústavní soud vyjádřil v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 5/02 (Sbírka rozhodnutí, svazek 28, náleze č. 117, str. 25; vyhlášen pod č. 476/2002 Sb.). Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost, jak ji zakotvuje § 87 volebního zákona, je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období [srov. náleze Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/95 (Sbírka rozhodnutí, svazek 5, náleze č. 3, str. 17; vyhlášen pod č. 31/1996 Sb.), který zdůraznil právo kandidátů v případě zvolení tyto funkce bez překážek vykonávat]. Z toho třeba dovodit, že rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát. Předmětem řízení je proto neplatnost zvolení J. N., nikoli nezvolení Ing. A. Z. Ostatně i německá judikatura, na niž bylo účastníky řízení poukazováno, vychází z oprávnění soudu ke zrušení voleb pouze v případě prokázané příčinné souvislosti mezi zjištěnými volebními vadami a výsledky voleb“.

Podle § 60 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon“), návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

V souladu s ustanovením § 101 odst. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o.s.ř.), ve spojení s § 64 s.ř.s., podle kterého k tomu, aby bylo dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni také plnit důkazní povinnost, resp. podle § 120 odst. 1

o.s.ř. označit důkazy k prokázání svých tvrzení, bylo povinností navrhovatele tvrdit a současně prokázat, že zaprvé, že došlo k porušení volebního zákona, zadruhé, že k tomuto porušení zákona došlo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Bylo tedy na navrhovateli, aby vyvrátil domněnku, že volební výsledek odpovídá vůli voličů.

A.

Navrhovatel předně namítal, že „*krajský úřad odmítl návrh na dozorování voleb*“.

Podle § 10 odst. 1 písm. d) volebního zákona krajský úřad kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech.

Z citovaného ustanovení volebního zákona ani z jiného jeho ustanovení nelze dovodit, že má krajský úřad povinnost vyhovět žádosti o „*dozorování voleb*“. Tedy, že by volební zákon komukoli zakládal veřejné subjektivní právo na to, aby k jeho žádosti krajský úřad kontroloval průběh hlasování v konkrétní obci v obou volebních dnech. Neexistuje-li tudíž takové právo, nemůže být toto právo ani porušeno.

Krajský úřad má povinnost kontrolovat průběh hlasování ve volebních místnostech, je však zcela na jeho uvážení, jakým způsobem bude kontrolu provádět, v jakých obcích a v jakém čase. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu, aby se tato kontrola děla ve všech hlasovacích místnostech ve všech obcích po celou dobu voleb, nebo ve všech hlasovacích místnostech ve všech obcích po celou dobu voleb, kde někdo o takovou kontrolu požádá, stanovil by takovou povinnost výslovně.

Navrhovatelem tvrzená skutečnost tak není porušením volebního zákona.

Nad rámec uvedeného je vhodné si uvědomit, že skutečnost, zda došlo či nedošlo ke kontrole průběhu hlasování ze strany krajského úřadu, je skutečností, která není vůbec způsobilá ovlivnit výsledky voleb. Tato skutečnost nevypovídá nic o tom, zda volební výsledek odpovídá či neodpovídá vůli voličů. K tomu, aby v souvislosti s neprovedenou kontrolou mohl být volební výsledek považován za neodpovídající vůli voličů, by totiž bylo potřebné, aby došlo k jinému porušení volebního zákona. Neprovedení kontroly totiž samo osobě není schopné volební výsledky ovlivnit. Tudíž mezi neprovedením kontroly a volebním výsledkem není dána potřebná přímá nebo alespoň možná příčinná souvislost.

Dlužno doplnit, že v dané věci byl součástí volební dokumentace záznam o kontrole volební místnosti provedené Krajským úřadem Karlovarského kraje ze dne 10.10.2014, ve kterém bylo uvedeno, že „*nebyly zjištěny žádné nedostatky, které by byly v rozporu se zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí*“.

B.

Navrhovatel dále namítal, že „*od roku 2002 je obsazení radnice obce Stanovice v moci jedné skupiny osob, která vystupuje pod různými uskupeními, že tato skupina osob se dopouští nezákonností, porušování zákonů, ne hospodárnosti a špatného nakládání s finančními prostředky obce, závažného porušení podmínek poskytnutí dotace, což obci způsobilo škodu ve výši přesahující milion korun*“.

K tomuto tvrzení navrhovatele je nezbytné uvést, že podle § 5 odst. 1 volebního zákona členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b), tj. není omezen na osobní svobodě z důvodu výkonu trestu odnětí svobody nebo není omezen na svéprávnosti k výkonu volebního práva. Jiné podmínky volební zákon nestanoví.

Kandidát splňující zmíněná kritéria tak může být v jednotlivých volbách volen opakovaně a může postupně kandidovat za jiné volební strany. Na právo být volen tak nemá žádný vliv navrhovatelem tvrzené „*dopouštění se nezákonností, porušování zákonů, ne hospodárnosti a špatné nakládání s finančními prostředky obce, závažné porušení podmínek poskytnutí dotace, což obci způsobilo škodu ve výši přesahující milion korun*“.

Žádná z navrhovatelem tvrzených skutečností tak není porušením volebního zákona.

C.

Navrhovatel dále namítal nesprávné složení okrskové volební komise a v souvislosti s tím i možnou „*manipulaci s výsledky voleb, s voličskými seznamy, s účastí ve volbách, volebními lístky a s přenosnou volební urnou*“.

Podle § 15 písm. d) volebního zákona starosta stanovuje s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku ve lhůtě 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce minimální počet členů okrskové volební komise, a to tak, aby počet členů byl nejméně 6, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná.

Podle § 17 odst. 2 volebního zákona každá volební strana (§ 20 odst. 1), jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do zastupitelstva obce a nejsou-li náhradníci z těchto volebních stran, jejichž zástupcům zaniklo členství, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.

a.

K námitkám navrhovatele je předně nutné uvést, že navrhovatel nijak nerozporoval skutečnost, že každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, měla svého zástupce v okrskové volební komisi. To je i podle jeho tvrzení „*jediná faktická opozice v podobě volební strany Otevřená radnice*“. Již tato skutečnost vylučuje důvodnost námitek navrhovatele.

Smyslem účasti volební stranou delegovaného člena v okrskové volební komisi je umožnění volební straně přímo se podílet a kontrolovat práci okrskové volební komise, zejména průběhu hlasování a sčítání hlasů. Podle § 16 písm. b) a c) volebního zákona totiž okrsková volební komise zajišťuje a dozírá na průběh hlasování, sčítá hlasy a vyhotovuje

zápis o průběhu a výsledku hlasování. Volební strany tak dostávají přímý nástroj ke kontrole volebního procesu, který současně významným způsobem zvyšuje jeho transparentnost a legitimitu.

Každý člen okrskové volební komise má za tím účelem řadu zcela zásadních práv.

Každý člen okrskové volební komise má především právo být osobně přítomen průběhu hlasování i sčítání hlasů.

Na základě ustanovení § 32 odst. 1 volebního zákona je předseda okrskové volební místnosti před zahájením hlasování před ostatními členy okrskové volební komise zapečetit zkontrolovanou a prázdnou volební schránku a přenosnou volební schránku.

Každý člen má právo nahlížet do výpisu ze seznamu voličů, který obsahuje soupis voličů oprávněných volit v jejich volebním okrsku. Tento výpis obecní úřad předává okrskové volební komisi na základě ustanovení § 28 odst. 4 volebního zákona.

Podle § 40 odst. 2 volebního zákona po ukončení hlasování dá předseda okrskové volební komise soustředit nepoužité hlasovací lístky a nepoužité úřední obálky a zapečetí je s výjimkou nepoužitých hlasovacích lístků určených ke sčítání hlasů (§ 42 odst. 3). Poté dá otevřít volební schránku. V případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, komise obsah schránek po jejich otevření smísí. Na základě tohoto ustanovení má každý ze členů okrskové volební komise možnost ověřit obsah jak volební schránky, tak přenosné volební schránky. Může tak například ověřit, zda počet odevzdaných hlasovacích lístků nacházejících se v přenosné volební schránce odpovídá počtu voličů, kteří v souladu s ustanovením § 33 odst. 7 volebního zákona požádali o to, aby mohli hlasovat mimo volební místnost.

Při sčítání hlasů má každý člen okrskové volební komise právo nahlížet do hlasovacích lístků, a to na základě ustanovení § 40 odst. 6 volebního zákona.

Každý člen okrskové volební komise má samozřejmě současně i právo kdykoli v průběhu voleb vznášet oznámení a stížnosti. Pokud tak učiní, stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění, je poté podle § 42 odst. 2 písm. g) součástí zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

Na základě § 42 odst. 1 volebního zákona okrsková volební komise vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o průběhu a výsledku hlasování. Zápis podepíše členové okrskové volební komise; jestliže některý z členů této komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu. Z právě citovaného ustanovení vyplývá, že členové okrskové komise na znamení souhlasu s obsahem zápisu svým podpisem stvrzují, že vše proběhlo tak, jak je v zápise uvedeno. Pokud některý ze členů okrskové volební komise s obsahem zápisu nesouhlasí, má právo podpis odepřít.

Z výpisu ze stálého seznamu voličů, který byl v dané věci součástí volební dokumentace, bylo možné zjistit zejména jména a příjmení voličů, jejich bydliště a data narození. Současně zde bylo křížkem označeno, pokud se volič dostavil volit.

Všichni členové okrskové volební komise tak znali okruh voličů, mohli například vznášet námitky o účelovosti přihlášení konkrétních osob k trvalému pobytu v obci. V každém okamžiku hlasování mohl kdokoli ze členů okrskové volební komise ověřit počet voličů, kteří již hlasovali a kteří ještě ne. Pokud by tak v okrskové volební komisi panovaly poměry navrhovatelem vybarvené, nic nebránilo delegovanému členu okrskové volební komise za volební stranu Otevřená radnice, aby si v případě navrhovatelem tvrzeného „*konání osobní potřeby*“ před tímto úkonem učinil poznámku o počtu hlasujících a po tomto úkonu vznesl například námitku proti počtu v mezidobí odvolených voličů, který například neodpovídal kontinuálnímu průběhu dosavadního hlasování. Obdobné platí v souvislosti s přenosnou volební schránkou. Tento člen komise mohl požádat předsedu okrskové volební komise o to, aby byl jednou ze dvou osob podle § 33 odst. 7 volebního zákona vyslaných s přenosnou volební schránkou. Pokud by jeho žádosti nebylo vyhověno, mohl vznést námitku. Současně mohl následně při otevření přenosné volební schránky ověřit, zda počet vhozených hlasovacích lístků odpovídá počtu žádajících voličů. Pokud ne, mohl opět vznést námitku.

Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování, který byl v dané věci součástí volební dokumentace, vyplývá, že jej podepsali všichni členové volební komise. To je i pan Ondřej Beňák, člen okrskové volební komise za volební stranu Otevřená radnice. V zápise bylo uvedeno, že „*při hlasování a zjišťování výsledků hlasování nebyly okrskové volební komisi podány stížnosti nebo oznámení*“.

Tvrzení navrhovatele je tak v přímém rozporu s obsahem zápisu o průběhu a výsledku hlasování stvrzeného podpisem členů volební komise, kteří nic o tom, že by došlo k „*manipulaci s výsledky voleb, s voličskými seznamy, s účastí ve volbách, volebními lístky a s přenosnou volební urnou*“ či, že by zde bylo alespoň takové podezření, do zápisu neuvedli.

Soud výzvou ze dne 27.10.2014, č.j. 57 A 97/2014, navrhovatele krom jiného vyzval, aby k prokázání svých tvrzení o tom, že „*opoziční zástupce nemohl uhlídat činnost ostatních členů komise, že tento člověk musel vykonávat osobní potřeby, což mělo vést opakovaně k tomu, že musel opustit volební místnost, a že zbývající členové volební komise této skutečnosti využili k manipulaci s volebními lístky a seznamy voličů*“, a že „*zbývající členové volební komise chodili s přenosnou urnou, do které vložili hlasovací lístky za osoby, které volit nechtěly a ve skutečnosti volit ani nebyly*“. Navrhovatel byl současně poučen o to, že „*neoznačí-li či nepředloží-li k prokázání svých tvrzení důkazy, nebude moci být návrh v rozsahu těchto tvrzení shledán důvodným*“. Výzva byla navrhovateli doručena dne 29.10.2014, navrhovatel na výzvu nijak nereagoval. Nebyl-li tudíž navrhovatelem označen nebo předložen žádný důkaz prokazující jím uvedená tvrzení, nelze dospět k závěru, že hlasování a sčítání hlasů proběhlo v rozporu s tím, co je uvedeno v zápise o průběhu a výsledku hlasování.

Se závěrem o řádném průběhu voleb není v rozporu, resp. jej potvrzuje i již zmíněný záznam o kontrole volební místnosti provedené Krajským úřadem Karlovarského kraje dne 10.10.2014. Totéž platí pro záznam o kontrole provedené pověřeným obecním úřadem ve volební místnosti Magistrátem města Karlovy Vary, ve kterém bylo uvedeno, že byla provedena kontrola při sčítání hlasů ve volební místnosti. Ani zde nebyly zjištěny žádné nedostatky.

b.

Pokud jde o tvrzení navrhovatele, že se v případě „*pěti členů okrskové volební komise jednalo o osoby spřízněné, neboť se jednalo o osoby příbuzensky či jinak spřízněné s kandidáty zastupující zájmy radnice, členem komise byla i paní Radostová, zaměstnankyně obecního úřadu, která pokud je navrhovatel známo, má na starosti evidenci obyvatel spolu s paní Lenkou Knedlíkovou, která má na starosti matriku a je dcerou zastupitele Ing. V. Knedlíka*“, je vhodné znovu poukázat na to, že každá z volebních stran měla v okrskové volební komisi svého delegovaného člena, tudíž nelze dospět k závěru, že by došlo k porušení volebního zákona způsobem, který by byl potenciálně způsobilý ovlivnit výsledky voleb. Všechny volební strany měli plnou možnost podílet se na činnosti a kontrolovat činnost okrskové volební komise.

Na základě § 17 odst. 2 volebního zákona byly přímo ze zákona členy okrskové volební komise volebními stranami delegovaní členové. Starostka tak nemohla nijak pochybit při výběru těchto osob. Volební zákon současně nijak nezakazuje, aby tito členové byli osobami jakkoli spřízněnými s kandidáty volebních stran.

Podle čl. 5 Ústavy České republiky je politický systém založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů. Podle čl. 22 Listiny základních práv a svobod zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad a používání musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti. Vzhledem k tomu, že čl. 22 Listiny základních práv a svobod pracuje s pojmem „politická síla“ namísto „politická strana“, bude-li soud používat dále pojem „politická strana“ bude jej vnímat ve smyslu širším zahrnujícím i pojem „volební strany“ podle § 20 volebního zákona.

Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod stanoví jednoznačné mantinely pro soutěž politických stran. K tomu, aby bylo možné považovat soutěž politických stran za volnou a svobodnou, je nezbytné, aby při ní byly respektovány základní demokratické principy. Mezi ně zcela jistě patří i zásada vyjádřená v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, podle které státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Obdobně stanoví čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Na základě citovaných ustanovení je zcela nepřípustné, aby státní moc zasahovala do soutěže politických stran bez zákonného zmocnění a tím ovlivňovala nebo se pokoušela ovlivňovat výsledek voleb. V této souvislosti je potřebné zmínit další významná ustanovení Listiny základních práv a svobod. Jsou jimi čl. 2 odst. 1, podle kterého stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání, a čl. 20 odst. 4, podle kterého politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení jsou odděleny od státu. Tato ustanovení jsou nejen výrazem formálního distancování se od praktik totalitního státu, který tradičně preferuje toliko jednu z politických sil, jmenujme např. ustanovení čl. 4 Ústavy Československé socialistické republiky (č. 100/1960 Sb.), které stanovilo, že vedoucí silou ve společnosti i ve státě je předvoj dělnické třídy, Komunistická strana Československa, dobrovolný bojový svazek nejaktivnějších a nejvědomějších občanů z řad dělníků, rolníků a inteligence, nýbrž

také výrazem materiálního se přihlášení k zásadě, že státní moc nelze vykonávat v zájmu toliko jedné z politických stran. Stát se proto musí zříci všech kroků, kterými by v rozporu s demokratickým principem rovnosti (čl. 1, čl. 21 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), výkonem státní moci zvýhodňoval jednu politickou stranu a tím narušoval volnou a svobodnou soutěž politických stran. Veškeré shora uvedené zásady lze shrnout pod obecný pojem principu korektnosti a neutrality veřejné moci, jak jej zmínil například Ústavní soud v nálezu ze dne 26.1.2005, sp.zn. Pl. ÚS 73/04 (č. 140/2005 Sb., dostupný také na <http://nalus.usoud.cz>).

Výkon povinnosti starosty jmenovat na neobsazená místa v okrskové volební komisi zbylé členy, ve smyslu ustanovení § 17 odst. 2 věta druhá je bezesporu výkon veřejné moci. Při výkonu této povinnosti by samozřejmě měl být respektován princip korektnosti a neutrality veřejné moci.

Na základě tvrzení navrhovatele však nelze dospět k závěru, že tento princip starostkou respektován nebyl. Soud nesdílí přesvědčení navrhovatele o tom, že pouhá skutečnost, že takto ustanovení členové jsou zaměstnankyněmi obecního úřadu, jedna z nich navíc dcerou jednoho ze zastupitelů, sama o sobě vede k porušení principu korektnosti a neutrality veřejné moci. Soud má naopak za to, že je logické, když jsou na neobsazená místa ustanoveny osoby, u kterých je předpoklad řádného výkonu funkce člena okrskové volební komise. Jedná-li se o malý obecní úřad, je zcela jistě možné za tyto osoby považovat úřednice vedoucí evidenci obyvatel a matriku. Je nutné si uvědomit, že do počtu ustanovené osoby jsou sice plnohodnotnými členy okrskové volební komise, avšak prioritní, z hlediska transparentnosti a legitimacy volebního procesu, je účast členů delegovaných volebními stranami. Starosta je proto prioritně povinen doplnit okrskovou volební komisi o takové členy, u nichž bude mít jistotu, že činnost okrskové volební komise nebudou nijak narušovat a své povinnosti budou řádně plnit. Pokud jde o námitku, že jedna ze zaměstnankyň obecního úřadu byla dcerou jednoho ze zastupitelů, ani v tomto není možné bez dalšího vidět selhání starostky. Soud nesdílí konspirační teorii fungování světa, v daném případě představu o tom, že každý, kdo má nějaký vztah ke kandidátům jiných volebních stran než volební strany Otevření radnice, bude činit vše, co je v jejich silách, aby porušil volební zákony a zajistil volební neúspěch volební strany Otevřená radnice. Skutečnost, že je někdo dcerou jednoho ze zastupitelů automaticky neznamená, že tato osoba bude porušovat volební zákon. Již z toho prostého důvodu, že tomu tak být nemusí. Aby proto bylo možné alespoň důvodně předpokládat, že tomu tak zřejmě bude, bylo by nutné, aby zde byla ještě jiná skutečnost, která by věrohodnost této členky okrskové volební komise zpochybňovala. Žádnou takovou skutečnost navrhovatel netvrdil.

Na závěr je potřebné uvést, že i pokud by při ustanovení dvou členů okrskové volební komise došlo k porušení principu korektnosti a neutrality veřejné moci, nejednalo by se o porušení volebního zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Je totiž nutné mít na paměti, že každá volební strana, včetně volební strany Otevřená radnice měla svého člena v okrskové volební komisi, který měl plnou možnost se na činnosti okrskové volební komise podílet a kontrolovat ji. Ani za této situace by tak nebylo možné o transparentnosti a legitimitě volebního procesu důvodně pochybovat. Zvláště pak za situace, kdy žádný ze členů okrskové volební komise v průběhu voleb nevznese žádnou námitku zpochybňující regulérnost volebního procesu a žádná z provedených kontrol neshledala žádné pochybení.

D.

Pokud jde o tvrzení navrhovatele, že „*volební místnost byla zřízena v prostorech obecního úřadu. Po celou dobu voleb se v těchto prostorách zdržovala starostka obce paní Alice Kondelčíková, která ve volbách také kandidovala. Starostka oslovovala občany z okna a komunikovala s voliči*“, z volebního zákona vyplývá, ustanovení § 30 odst. 3, je ve dny voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

Soud výzvou ze dne ze dne 27.10.2014, č.j. 57 A 97/2014, navrhovatele krom jiného vyzval, aby k prokázání svého tvrzení, že „*po celou dobu voleb se starostka obce zdržovala ve volební místnosti, oslovovala občany z okna a komunikovala s voliči*“. Navrhovatel byl současně poučen o to, že „*neoznačí-li či nepředloží-li k prokázání svých tvrzení důkazy, nebude moci být návrh v rozsahu těchto tvrzení shledán důvodným*“. Výzva byla navrhovateli doručena dne 29.10.2014, navrhovatel na výzvu nijak nereagoval. Nebyl-li tudíž navrhovatelem označen ani předložen žádný důkaz prokazující jím uvedené tvrzení, nelze dospět k závěru, že se starostka dopustila čehokoli, co by bylo možné považovat za rozporné s ustanovením § 30 odst. 3 volebního zákona. Navrhovatel tudíž neprokázal porušení volebního zákona.

Nad rámec uvedeného lze uvést, že pojmy „*volební agitace*“ a „*propagace pro volební stranu*“ znamenají využívání rozličných prostředků k přesvědčování voličů, získávání jich pro volební program volební strany za účelem získání jejich voličských hlasů. K dosažení tohoto cíle je tudíž nezbytný kontakt s voliči. Z tvrzení, že se „*po celou dobu voleb se starostka zdržovala v prostorech obecního úřadu*“ žádný kontakt s voliči nevyplyvá, a proto se nemůže jednat o nepřipustnou volební agitaci či propagaci pro volební strany. Obdobné platí pro tvrzení, že „*starostka oslovovala občany z okna a komunikovala s voliči*“. Navrhovatel neuvedl, co starostka měla voličům sdělovat, a proto není možné dospět k závěru, že to co bylo řečeno, bylo nepřipustnou volební agitací či propagací pro volební strany.

Dlužno doplnit, že nikdo ze členů okrskové volební komise nezaznamenal, že by ve volební místnosti nebo v prostorách obecního úřadu docházelo ze strany starostky k nepřipustné volební agitaci či propagaci pro volební strany. Nic takového není součástí zápisu o průběhu a výsledku hlasování. Nic takového nezjistila ani kontrola provedená dne 10.10.2014 Krajským úřadem Karlovarského kraje.

E.

Skutečností, že „*starostka dostala 180 hlasů, Ing. Václav Knedlík dosáhl výsledku 125 hlasů a že v minulém volebním období nebyl zvolen zastupitelem, paní Ing. Karin Tischerová dosáhla počtu hlasů 145*“, nejsou skutečnosti, které by dokládaly, že došlo k porušení volebního zákona a že k tomuto porušení zákona došlo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Navrhovatelem uváděné volební výsledky jsou možné, nejsou volebním zákonem zakázané, stejně tak jako skutečnost, že kandidát v jedné volbách nezvolený může být zvolen v následujícím volebním období.

Skutečnost, že došlo k porušení volebního zákona a že k tomuto porušení zákona došlo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb, nejsou způsobilé osvědčit ani navrhovatelem tvrzené skutečnosti o „*nízké volební náladě, vyjádření nespokojenosti občanů, znechucení některých občanů s tím, že nepůjdou volit, že jde obcí informace o tom, že volby musely být zmanipulovány, počty dosažených hlasů u zvolených zastupitelů se vymykají dlouhodobé zkušenosti, že nikdo nevěří počtu hlasů, které získali kandidáti jedné volební strany*“. Nic z toho totiž volební zákon nezakazuje, s ničím takovým nezákonnost voleb nespojuje. I za těchto situací jsou dosažené volební výsledky možné.

Podle § 2 volebního zákona se volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení. Tajnost hlasování znamená, že nikdo nemá právo ani není schopen zjistit, jak ten který volič ve skutečnosti hlasoval. A to ani v případě, kdy sám volič tvrdí, pro koho hlasoval. Z toho důvodu vyjádření toho kterého voliče může být odlišné od toho, co ve volební místnosti skutečně učiní nebo učinil. Z toho důvodu může být volební výsledek toho kterého kandidáta úplně jiný, než jaký by očekával na základě předchozího nebo povolebního odezírání z jednání a vyjádření potenciálních voličů.

F.

Navrhovatel konečně tvrdil, že „*v době před volbami došlo k účelovému navýšení počtu osob přihlášených v obci o 28*“. Ač bylo tvrzení navrhovatele značně hypotetické, když tuto skutečnost dovodil pouze z prostého rozdílu mezi počtem voličů v předchozích volbách s počtem voličů v současných volbách, přistoupil soud k ověření této skutečnosti.

Ústavní soud v bodu 37 nálezu ze dne 4.5.2011, Pl. ÚS 6/11 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>) uvedl, že „*i za stávající právní úpravy proto je (bylo) při posuzování předmětného návrhu na neplatnost voleb nezbytné za účelem ochrany zájmu voličů posoudit, zda posuzovaná praktika, v tomto konkrétním případě přihlášení se více osob k trvalému pobytu těsně před komunálními volbami na určitou adresu spjatou vlastnickými či závazkovými právy s konkrétními kandidáty, měla reálný vliv na to, jakého volebního výsledku dosáhla volební strana, která tyto kandidáty navrhla, a zda zjištěná skutečnost znamenala porušení ústavních principů demokratických voleb. Ústavní soud zastává názor, že případné "nekalé praktiky" dle své závažnosti mohou oslabit integritu voleb, a tedy i demokracii samotnou. Proto je třeba zkoumat dopady konkrétních jednání, které by mohly mít vliv na omezení rovnosti volebního práva na konečný výsledek voleb (srov. čl. 5 a čl. 102 odst. 1 Ústavy a čl. 21 odst. 1, 3 a 4 a čl. 22 Listiny)*“.

Obecní úřad Stanovice k žádosti soudu sdělil, že v období od 1.1.2014 do 11.10.2014 bylo k trvalému pobytu přihlášeno celkem 15 osob, a to dne 31.1.2014, 5.2.2014, 24.2.2014 (2 osoby), 17.3.2014, 19.3.2014 (2 osoby), 26.3.2014, 9.4.2014 (2 osoby), 14.4.2014, 19.5.2014, 3.6.2014, 23.7.2014 a 1.9.2014.

Již z obsahu vyjádření Obecního úřadu Stanovice vyplývá, že není pravdivým tvrzení navrhovatele o tom, že „*v době před volbami došlo k účelovému navýšení počtu osob přihlášených v obci o 28*“. V roce 2014, a to postupně, došlo k přihlášení pouze 15 osob.

Porovnáním jmen těchto osob s výpisem ze stálého seznamu voličů, který byl v dané věci součástí volební dokumentace, a s výpisy z katastru nemovitostí týkající se nemovitostí, ve kterých byly volící osoby přihlášeny k trvalému pobytu, vyplývá, že ze zmíněného počtu 15 osob volilo pouze 9 osob. Z těchto devíti osob se jednalo o tři samostatné osoby, když jedna osoba byla vlastníkem nemovitosti, ve které byla přihlášena k trvalému pobytu, a dvě osoby byly přihlášeny do nemovitostí, které byly ve vlastnictví osoby stejného příjmení. Dále se již jednalo o dvě skupiny tří osob, když všechny tři osoby této skupiny měly stejná příjmení a jedna z těchto osob byla vždy vlastníkem nemovitosti, kam byly k trvalému pobytu přihlášeny. Nikdo z těchto osob nebyl přihlášen do objektu ve vlastnictví někoho z kandidátů volebních stran.

Ze zjištěných skutečností tak nevyplývá, že by se jednalo o účelové přihlášení se více osob k trvalému pobytu těsně před komunálními volbami za účelem zmanipulování volebních výsledků, a to osob, které nemají k obci žádný vztah. Zjištěné skutečnosti naopak svědčí o zcela standardním a kontinuálním průběhu hlášení se k trvalému pobytu v obci, když je zřejmý především majetkový vztah k objektům bydlení či osobní vztah k vlastníkům těchto nemovitostí.

Ani zde tak navrhovatel neprokázal porušení volebního zákona.

IV.

Rozhodnutí soudu.

S ohledem na to, že nebylo prokázáno, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb, tedy návrh nebyl shledán důvodným, rozhodl soud o zamítnutí návrhu.

V.

Odůvodnění neprovedení důkazů.

Soud neprovedl žádným z dalších navrhovatelem v návrhu uvedeným důkazů, neboť provedení těchto důkazů nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti návrhu. To se týká i návrhu na provedení důkazu výsledkem navrhovatele. Podle § 131 o.s.ř., který je na základě ustanovení § 64 s.ř.s. aplikovatelný i na soudní řízení správní, důkaz výsledkem účastníků může soud nařídit, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak a jestliže s tím souhlasí účastník, který má být vyslechnut. Důkaz výsledkem účastníka řízení je tak namísto pouze tam, kde nelze dokazovanou skutečnost prokázat jinak. Navrhovatel netvrdil, že by tomu tak bylo. Každou z tvrzených skutečností mohl navrhovatel prokázat jinak, například navržením výpovědi konkrétních svědků či předložením listin. To platí i v případě tvrzení navrhovatele, ve vztahu k nimž byl vyzván výzvou ze dne 27.10.2014, č.j. 57 A 97/2014. Nedostatek procesní aktivity v podobě nenavržení potřebných důkazů nelze nahradit výpovědí účastníka, neboť tato okolnost není způsobena objektivním nedostatkem důkazních prostředků, nýbrž neplněním procesních povinností ze strany navrhovatele.

Pokud jde o vyjádření a důkazní návrhy čtvrtého odpůrce, je potřebné uvést, že tomuto v soudním řízení nepříslušelo postavení navrhovatele, neboť nepodal návrh na neplatnost voleb. Soud proto z pohledu jeho tvrzení nemohl zákonnost volebního procesu přezkoumávat. Z toho důvodu nebylo ani na místě provádět důkazy, které navrhl k prokázání svých tvrzení.

S ohledem na skutečnost, že navrhovatel neprokázal důvodnost svých tvrzení, nebyl ani důvod provádět důkazy navržené ostatními odpůrci k vyvrácení navrhovatelových tvrzení.

VI.
Náklady řízení.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s.ř.s., podle kterého nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 věta druhá s.ř.s.), tj. dnem 12.11.2014.

V Plzni dne 12. listopadu 2014

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová